

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred **dve kroni** za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Mi gremo naprej!

Nikoli narod ne zagine,
četudi ga ves svet tepta,
ki poln kreposti je, vrline,
poln vere v — sebe in Boga.

S temi Gregorčičevimi besedami je „Naš Dom“ pozdravil mladeniče dne 8. junija, zbrane v Ljutomeru na ustanovnem shodu „Zveze slovenskih mladeničev“.

Naš, razmeroma majhen narod, je obkoljen od mogočnih sosedov, ki pa nimajo, kakor bi bilo umestno, pravične blagohotnosti z manjšim in slabejšim sosedom. Ravno nasprotno, ne sramujejo se, z vsemi dopustnimi in celo krivičnimi sredstvi ga stiskati od severa in juga in se krepiti na njegove stroške. Žilavi narod slovenski se kruto bori za svoj obstanek, in četudi pogosto in občutno ranjen in krvaveč, zmaguje in odbija vse nepostavne napade.

Slovenski narod, ne zagineš,
četudi te ves svet tepta!

Pogoj svojega obstanka nosi naš narod v sebi. Saj je kreposten, ima vrline, dasi jih tuje nočejo poznati, poln je vere v sebe, poln vere v Boga.

Zadnji čas se krepko vzdiguje naš narod, zlasti ima v sebi zdrav kvas, to so naši vrli mladeniči, korenjaki. Dasi se ne more v polnem obsegu kot resnična podpisati prislovica: „Na mladini sloni svet“, vendar je dalekosežnega pomena. Vsak narod, ki skrbi za svoj obstanek in primeren razvoj, zida svoje podjetje na jake rame svoje mladine, dobro vedoč, da, kaka je mladina, taka bo bo dočnost.

Šmihel na Koroškem in Ljutomer na Štajerskem se zaznamujeta nad vse častno v novodobni slovenski organizaciji. Dne 31. maja se je v Šmihelu pri Pliberku zbral svet koroške dežele ter si je ustanovil svojo „Mladeniško zvezo“, dne 8. junija pa so prihiteli slovenski mladeniči iz cele Spodnje Štajerske, posebno iz Slovenskih goric in Murskega polja, da si ustanove „Zvezo slovenskih mladeničev“.

Ljutomer so si izbrali. V Ljutomeru, kjer je bil prvi slovenski tabor, kjer je kot na izhodu najprej vshajalo zlato solnce narodne probujenosti, kjer so se v resnici dostojno vršile že velike narodne slavnosti, tam v Ljutomeru, v prestolnici žitnorodnega Murskega polja in po rujni kapljici slovečih Slovenskih goric, v Ljutomeru je torej tudi prvi tabor slovenskih mladeničev.

Mladinsko gibanje je bilo med štajerskimi Slovenci že doslej. Pri nepolitičnih društvih, posebno pri bralnih in izobraževalnih, so se zdanja leta kot posebni odseki v okrilju društvenih pravil, pojavljale mladeniške zveze. Te zveze so veliko storile v korist slovenske mladine. Častno prednjači tukaj mladina Slovenskih goric. A te mladeniške zveze

doslej niso imele med seboj nobenega ožjega stika. Zato je bil potreben en korak naprej v organizaciji.

Mladeniške zveze so se v Ljutomeru strnile v „Zvezo slovenskih mladeničev“ ter so pod samostojnim vodstvom, kolikor je to mogoče v okviru društvenega zakona. „Zveza s. m.“ ima svoj odbor, a velja kot pododsek „Slovenske krščansko-socialne zveze“.

V mladeniški organizaciji se bo naša mladina odgojevala, tako da bo polna vere — v sebe in Boga.

Mladenič, imej vero v sebe in Boga in boš vzor-mladenič!

Izobrazuj se v svoji stroki, da boš veščak, da boš kedaj mož na svojem mestu, da boš kakor drobtinica kvasa, ki giblje vso okolico. Tega si zmožen, pogumno pomagaj sam sebi in Bog ti pomaga!

Ker pa je le v združenju, v organizaciji moč, zato naj pristopi vsak mladenič; nikdo ni odveč, vsakdo je potreben.

Četa slovenskih mladeničev, razvij mogočno svojo zastavo in korakaj naprej do zmage!

Ustanovni shod „Zveze slovenskih mladeničev“ v Ljutomeru.

V obilnem številu so dne 8. junija prihiteli vrli slovenski mladeniči v Ljutomer. Trg jim je pokazal prijazno lice, na zvoniku in nekaterih slovenskih hišah so vihrale zastave v pozdrav mladim. Ob 10. uri so mladeniči iz raznih krajev že bili v Ljutomeru in jih prva pot je bila v cerkev, da dajo Bogu, kar je božjega. Navdušeno jim je razlagal božjo besedo č. g. profesor Anton Jero v šek; nato je pa preč. g. dekan Martin Jurkovič ob asistenci opravil sveto daritev. Ob 1. uri popoldne so se udeleženci zbrali na Vaupotičevem vrtu. Gostom so ljutomerske gospice z lepimi šopki okinčale prsi. Pevski zbor, pod vodstvom g. Fr. Zacherla, nas je razveseljeval z milim in navdušenim petjem. Č. g. dr. Jožef Hohnje c, podpredsednik S. K. S. Z. pozdravi v pesniško-izbranih besedah mnogoštevilne zborovalce, navzoče in tudi vse tiste, ki so v duhu z nami. Posebej pozdravi državna poslanca gg. dr. Jan. Ev. Kreka in dr. Anton Korošec, nato katoliške akademike — shod je počastilo pet „Zarjanov“ z ljubim posetom — zastopnike kršč. soc. zveze iz Gorice in vse zastopnike bralnih in izobraževalnih društev.

Državni poslanec dr. A. Korošec, burno pozdravljen, pozdravi zbrane mladeniče v imenu slovenskega kluba in Kmečke zveze. Zatrjuje, da je voditeljem mladina vedno pri sreči. Le nekaj časa ni bilo več tako živahnega stika z mladino, ker so bili v boju. A niso je pozabili in zopet se obračajo do nje, da jo izobrazujejo, da se bode lahko sama bojevala za svoje svetinje. Predsednik „Zarje“,

g. Ivo Česnik, pozdravi v imenu akademikov. Pred 20 leti je dr. A. Mahnič prebudil akademike, da dajo slovo laži-svobodi in se zbirajo pod krščanskim praporom. Njegov klic je našel odmev. Po I. katoliškem shodu se je ustanovila „Danica“, po II. katoliškem shodu pa „Zarja“. Učje teh društev stoji trdno na katoliški podlagi, so pa tudi demokrati, ker so izšli iz kmetov in delavskih rodbin. Prišli so akademiki, da se spoznajo z našimi krepkimi mladeniči, ki se morajo boriti za iste svetinje. „V mislih domovina, v srcu vera, v roki moč!“ — Zastopnik kršč. soc. zveze g. Kremžar iz Gorice daje duška svojemu veselju, ko vidi toliko fantov, ki si snujejo Zvezo. Zveza ima namen, vzgojiti bojevnike za kršč. načela. Prva misel se je spočela na Goriškem, po dr. Mahniču je prešla preko Kranjskega tudi na Štajersko in Koroško. Mladeniči, oklenite se zveze, združujte se proti sovražnemu liberalizmu, bodite „zlata mladina“, kakor so se za časa francoske revolucije tudi mladeniči — „zlata francoska mladina“ — borili za ista načela. — Npizbriso ostane v spominu vsem velezanim govornikom g. državnega boslanca in predsednika S. K. S. Z. dr. K. rek. a. Viharno pozdravljen razpravlja o važnosti mladinskih zvez. Te zveze varujejo lastnosti slovenskih mladeničev. Prva lastnost je radovednost; na radovednosti sloni vsa učenost. Mladina se mora zanimati za vse, presoditi vse. Druga je predrznost. Ponižnost je sicer lepa, pa v javnem življenju ne pomaga nič. Tu je treba fantovske predrznosti. Tretja lastnost: Mladeniči ne delajo radi dolgov in radi plačajo. Četrta lastnost pa je požrtvovalnost. Te lastnosti je treba gojiti. — Odposlanec S. K. S. Z. g. profesor dr. K. Verstovšek govori navdušeno o praktičnem pomenu zveze. Mladini je treba zabave, a drugače, kakor si jo žal sama išče. Zato se pa naj organizira. Organizacija bodi obrambna, verska in narodna. — G. vikar Kociper opozarja mladeniče na „Naš Dom“, ki je njih glasilo. Z natančnimi dati dokaže, da je „Naš Dom“ širil mladinsko gibanje, branil mladeniče zoper grde napade sovražnikov. Zato je dolžnost vsakega zavednega mladeniča, da prebira „Naš Dom“, dopisuje v njega in ga širi. — Nato se izvoli odbor „Zveze slovenskih mladeničev“. Z vsklikom so bili izvoljeni: Franc Žebot iz Št. Ilje kot predsednik, Fr. Žličar iz Št. Jurja ob juž. žel., Matej Babič iz Ljutomera, Jožef Šut, tajnik in odposlanec S. K. S. Z. gospod vikar Jan. E. Kociper.

Preberejo se mnogoštevilno došle brzojavke. „Naš Dom“ jih priobči dobesedno v prihodnji številki. — Mladeniči iz vseh krajev nastopajo in govore: Karba iz Studenca pri Mariboru, Žličar iz Št. Jurija, Roškar od Sv. Benedikta, Medvešček iz Goriškega, Šparl iz Jarenine, Šaubah iz Koroškega, Babič iz Ljutomera, Fabijani iz Sv. Petra nižje Maribora, Poljanec in Borko iz Sv. Antona v Slov. goricah, Gašparič iz Vplike nedelje, Verk iz Sv. Petra na Medvedovem selu. Med tem so nastopili tudi peyeci iz Sv. Jurija ob Ščavnici pod vodstvom g. Fr. Ozvatiča. — Vse se je vršilo v najlepšem redu. Ustanovni dan Zveze je bil sijajen, ostane mogočen pomnik v mladinskem gibanju. Ali se ne vresničuje vedno bolj: „Mi gremo naprej, mi mladi!“?

Okoli po svetu.

Štajerska agrarna banka. Nedavno je bil v Gradcu ustanovni shod „Štajerske agrarne banke“, registrovane zadruge z omejeno zavezo, ki prične te dni poslovati. Ista se bo med drugim bavila s konvertiranjem odpovedljivih hipoteknih posojil v nizko obrestovana posojila, plačljiva potom amortizacije. Tem potom bi se razdolževala posestva, kar se da izvesti le s pomočjo neodpovedljivih posojil, ki zapadejo čez dolgo vrsto let in se jih plačuje z majhnimi anuitetami. Financirala bo tudi poljedelske in gozdarske operacije ter ustanavljala splošno-koristne zavode v korist stalnega kmečkega prebivalstva. Ustanovniki banke pripadajo nemški agrarni stranki ter nimajo Slovenci pričakovati od iste nobenih koristi.

K 60 letnici Franc Jožefovega vladarstva. Slučaji, da bi vladarji vladali 60 let, so v zgodovini zelo redki. Najbolj znani so ti-le: Kralj Ramzes (1248 do 1281 pred Kr., torej 67 let); Sabor II. Veliki (Perzijski kralj iz rodu Sassanidov, 309 do 380 po Kr., torej 71 let). Potem je preteklo skoraj tisoč let, dokler je zopet vladal kralj, ki je mogel slaviti 60 letni jubilej vladarstva. To je bil Alfonz I. Henriquez, kralj portugalski (1109 do 1185). Potem so še: Jakob I. Aragonski (1213 do 1276) torej 63 let; Ludovik XIV. francoski (1743 do 1715), torej 72 let; Ludovik XV. (1715 do 1774, 59 let); Jurij III. angleški (1760 do 1820); Viktorija, angleška (1837 do 1901, 64 let); kralj Friderik Avgust III. saski (1763 do 1827, 64 let).

LISTEK.

P. S. Folklorist.

Kak so na Juškoven gostüvanji ženske živad klale.

Med ženskami, ki so prišle kuhareci pomagat, je bila tudi Agata Štagar. Tota van je prišla na sako bližnješe gostüvanje, če bla tudi ne pozvana. Malo bla prismukjena, pa na škodo ravno domačin ne bila. Prijela van je za vsako delo: Zmetala je, mujvala posodbo, pa tudi pri živini je domačin pomagala.

Mesari so s prolenki na dvori cvilili, te pa je rekla kuharec Ivanka, naj tudi une živad pokolejo. Živad je čakala svoje smrti v prikliti v enoj veko kobači, ki se je odpirala goreh na dvoje dverca. Zaškrnjalec je zapira, pa odpira, oboje naednok. Ženske se so si nože brüsile, ka je že Agata bila pri kobači. Sirota je štela ženskan pomagati sten, ka bi sakoj eno živad potegnola iz kobače, te pa joj dala v roke, ka jo zareže. Odškrne škrnjalec, pa se van je ne domislila na to, ka un naenkrat oboje dverca odpre. Gledala je samo na prave (desne) dverca, iz levih, ki so bile zaj tudi odškrnjene, pa pahne besen kokot, pojdoč še malo zgrabi s svojimi škrampili za jeni nos, pa popiha na dvor. V drügen koti pa bla je živad, shranjena na tak način, ka so ble veke stare vrata poslušljone, zgoreh ka pokrite z drügimi dverami. Tudi tan je stala že nekša ženska, dere pa je zaglednola, kak živad iz kobače prha, pa je bežala Agati na pomoč. Pozabič pa potegne vrata za soboj, te pa bla sa živad v prikliti. Pa kak lepo so se med sebbj pogovarjali ti šmenti! Gosak se zdere: Zdaj, zdaj, zdaj! Pura pa ga popita: Kam, kam, kam? Pura pa potu-

njeno odgovori: Tavün, tavün, tavün! Kopuni, tiha živad po svojen spoli, pa so se rivali med jimi, dokič neso bli prvi na dvori.

Ženske so se tak prestrašile, ka so z rokami mahale, pokale no kričale, kak da bi bila cela ves v enen ognji. Ti smrklava Gata, Gatača, ti strašilo, ti budalo, kaj si napravila! Što bo nam zaj živad polovjo? Sosedova Lenka pa pograbi šibnato metlo, pa lop po babi.

Pozavčin Drašek pa je viži „cejak“ (vilce, žlice, nože) puc, kajti toto delo gre pozavščina. Na toti veki krič pa pribiži siže, ravno te, dere je Lenka z metloj babo naganjala po prikliti. Agata se jemi je smilila, te pa zeme Lenki metlo, pa reče: Püsti, püsti, moje de bola zdalo! Un pa je le na to še, ka bi Agata leži smuknola na dvor.

Vse to pa še je živad bol splašilo, te pa še je z večoj siloj tavün silila. Ravno se je zadnja goska prekopicnola kres štenge, ka je Agata Štagar prisopihala. Ženske so še kričale no javkale, sosedov kokot pa spoka s perotmi, pa glasno zakriči: „Kučjam terentete, dobro vi klepečete!“

Drašek biži z metloj za Agatoj, te pa puran potoči svojo kočijo pa zažlabodra: Vudri, vudri, vudri! Dere pa je vrgo Drašek metlo za Agatoj na dvor, pa še se recak hrapavo zglesi: Drašek tak tak — tak, tak, Drašek tak, tak!

Agata Štagar je bežala, keko so jo pete nesle, goskan pa se je zmilila, te pa so jo nazaj zvale. Eden gosak zakriči: Štagar, Štagar, Štagar! Goska pa: Agata, Agata! — Drugi gosak pa ponižno: nazaj, nazaj! Pa Agate ne blo več nazaj.

Mrska baba, keko dela nan je napravila! Kak mo zaj polovile živad? Kuharec Ivanka pride s pivnice, pa se začüdi, ka so vse ženske tak prestrašene. Drašek pa joj je vse lepo razložjo, kaj se je zgodilo, doklič bla una v pivnici. Povedo joj je

Odlikovanje. Cesar je podelil dež. šolskemu nadzorniku g. Petru Končnik red železne krone 3. razreda.

V državnem zboru se razpravlja o proračunu za leto 1908. Ker se je o tem že natanko razpravljalo v proračunskem odseku, zato se v zbornici vse dolgočasi. — Poslanec Roblek je v svojem drugem govoru razpravljaj o zloglasni zadevi Bratuša. Govor je imel pisan ter ga je čital.

Gosposka zbornica, ki sede v njej razni baroni, grofi, knezi in milijonarji, se je izrekla proti znižanju davka na sladkor. Upamo, da bo državni zbor ostal zvest svojemu načelu ter ostro postopal, da doseže prepotrebno znižanje sladkornega davka.

Listi poročajo, da bo zboroval državni zbor do 6. julija.

Na Dunaju je bil dne 28. maja krščansko-socialni shod, ki se ga je udeležilo nad 20.000 nižjeavstrijskih kmetov. Na shod so prišli: ministra Ebenhoch in Gessmann, dunajski župan Lueger in mnogo poslancev. Shod se je začel s slovesno službo božjo. Vsi govorniki so se zavzemali za kmečki stan, ki je stebler države.

Nekateri zagrebški profesorji so pričeli s predavanji na vseučilišču. Govorili so praznim stečam, ker ni bilo slušateljcev.

Jezikovni zakon za Češko je izdelan. V jeseni ga bo vlada predložila zbornici, kakor tudi predlogo o zavarovanju za starost in onemoglost.

Češki višji deželni maršal postane knez Jurij Lobkovič, namestnik pa poslanec dr. K. Urban.

Ogrska vlada je predložila nov ljudskošolski zakon, ki določa, da se ne plača šolnina ne na državnih, ne na zasebnih šolah.

Meran. (Tirolsko.) Gospod urednik! Prosim, dovolite mi v Vašem listu prostor za moj dopis v pozdrav Vam in vsem Vašim somišljenikom, vrlim Slovincem. Posebej še pozdravljam vse ude makolskega „Izobraževalnega — pevskega društva“ ter pozivljam fante in dekleta cele župnije, da radi pristopajo k društvu, ker je za vse v veliko korist. Tudi tukaj v Meranu imamo razna katoliška društva, katera prav lepo delujejo pod vodstvom čast. duhovščine in tudi svetnih mož katoliškega prepričanja. Vi, dragi slovenski stariši, ob vsaki priliki izkazujte hvaležnost svojim dušnim pastirjem, ker oni nadzorujejo vašo mladino in jim radi pomagajte, kjer vam je mogoče. Varujte vaše hčere in si-

nove pred sovražniki njih duš, tako vam bodo v častno in večno veselje. Bodite srčno pozdravljeni vsi Slovenci v naši lepi domovini iz gorate in snežne tirolske dežele. O priložnosti pa na veselo svidenje!

I. V.

Sarajevo. Na Vnebohod Gospodov je bil posvečen novi bosanski škof dr. Ivan Šarič. Kot dvajsetletni urednik „Vrhbosne“ je list povzdignil med najuglednejše hrvaške časopise. Slaven je kot bistroumen člankar in pesnik.

V Srbiji so se dne 1. t. m. vršile volitve v skupščino (državni zbor). Dobili so: radikalci (vladna stranka) 81, samostalci 46, nacionalci 16, naprednjaki 8 in socialisti 1 mandat. V osmih okrajih bodo nove volitve.

V Londonu je umrl general Buller, znani vodja angleške armade v burski vojski.

Angleški kralj Edvard obišče rusko carsko dvojico in ostane en teden v Petrogradu.

V Mali Aziji se je spuntalo 8000 turških vojakov.

Na otoku Samos je ljudstvo odstavilo kneza in ga preteplo.

V Trapanih v Italiji je bil proglašen za kandidata v parlament bivši minister Nasi, ki je bil radi poneverjenja državnega denarja obsojen na večtedensko ječo.

Položaj maroškega sultana Abdul Azisa je obupen. Zvestih mu je le še 700 mož.

Mesto iz platna. Letos bo obhajalo mesto Quebec tristoletnico ustanovitve. Ker se pričakuje k slavnosti mnogo tujcev, za katere v mestnem zidovju ne bo dovolj prostora, napravijo zraven mesta velikanske šotore, ki za nje porabijo nad sto tisoč metrov platna. Pod vsakim šotorom bo prostora za 260 tujcev, v platnenih restavracijah pa bo moglo 1500 oseb hkrati obedovati. Ta zračna poslopja bodo imela peči za hladne noči. Stanovanje v taki hiši iz platna bo stalo okrog 7 kron na dan.

Slovinci!

**Po vseh trgovinah zahtevajte odslej edino-le vžigalice S. K. S. Z. „V korist obmejnim Slovincem“. Dru-
gih nikjer več ne sprejmite!**

tudi, kak lepo ga je recak pohvaljo, dere je z metloj Agato nagno. Veste Ivanka, tak fanj mi je reko: Drašek tak, tak — tak, tak — Drašek tak tak! Kūharca se je na to na vso grlo nasmijala, žjoj pa vse ženske, te pa so gratale drgoč zgovorne. Živad so polovile, te pa jim je delo šlo od rok, ta kak da bi bič plejo.

Tudi Drašek je šo nazaj k svojem deli, mislo pa si je: Toti špajs ba ravno ne po norci, pa jesenovega, le ne trebalo. Ti prešmentani šnofec ti!

Slovinci v Lurdu.

V Lurdu izhajajoči list „Journal de la Grotte de Lourdes“ piše v svoji izdaji z dne 24. maja 1908 o naših romarjih nastopno:

Prvo narodno romanje Slovencev v Lurd.

Pred nekaj leti je monsignor Jeglič, škof ljubljanski, obiskal našo ljubo gospo v Lurdu, spremljan od prvencev zavoda, ki ga je ustanovil nekaj časa prej, da priporoči to semenišče duhovskega naraščaja Brezmadežni Devici, naj ga ona blagoslovi.

Zdaj pa je prišel cel njegov narod, narod Slovencev, ki ga je hotel v slovesnem letu zlatega jubileja Device ob skali Massabielski apostolski naslednik apostolov izročiti zavetju naše preljubljene Madone.

Prevzvišeni je to določil pred nekaj meseci, ko je prejel pastirski list monsignorja škofa tarbskega, nanašajoč se na petdesetletnico prikazovanj Marijinih. Izdal je takoj oklic na svoje drage Slovence, ki so se v mnogoštevilnih vrstah zbrali na romanje, čigar organizacija je bila od monsignorja Jegliča izročena gospodu Kalanu, župniku v Zopogah. Preskbljeno je bilo za popoln uspeh romanja.

Slovinci so dospeli v Lurd na večer 14. maja in so imeli svoj slovesni vhod v baziliko Naše Ljube Gospe v Lurdu prihodnje jutro. Nekaj trenutkov pozneje se je njihova narodna zastava — bela, modra, rdeča — priklonila pred belo podobo Brezmadežne in spet enkrat več se je ginljivo udeleževala pred našimi očmi preroška beseda nazarpške Device: „Blagrovati me bodo vsi narodi“.

Takoj nato je škof ljubljanski daroval sv. mašo, združeno s skupnim svetim obhajilom. Romarji pač niso mogli bolj srečno pričeti bivanja v Lurdu.

Ni nam mogoče v našo srčno žalost, poročati o nagovorih škofa Jegliča, Kalana, Šoba in Poljanca, s katerimi so podžigali in ohranjevali ginljivo pobožnost Slovencev-božjepotnikov, nismo mogli razu umeti drugega, kakor da so segle besede v srca teh gorečih kristjanov, kar so pričale do solz ginjane oči.

Treba še, da po dolžnosti z veliko hvalo omenimo njih pesmi, ki se odlikujejo skozinsko po harmoniji, prijetnosti in tuintam po melanholiji.

Slovinci, romarji bodo pa od svoje strani kot nepozaben spomin ohranili evharistično procesijo v nedeljo, 17. maja, ki jo je vodil njih knezoškof, in procesijo s svečami, pri kateri je molilo dvanaesttisoč mož iz bajonske škofije. To je bilo zanje, kakor se nam sami pravili, kakor vizija nebes.

Minulo je žal! Tudi Slovenci so morali misliti na odhod in slovo. Toda ni jim bilo dosti, da so se poslovili od Naše Ljube Gospe. Poklonili so se pod vodstvom monsignorja Jegliča monsignorju Schöpferju v njegovi škofovski vili.

Knezoškof jih je predstavil in se zahvalil našemu škofu za dobroto, ki jih izkazoval njemu in vernikom. Ob odhodu obljubi, da lhoče tarbskega škofa ohraniti v spominu pri molitvah. Slovenci pa se po nagovoru monsignora Jegliča zapeli dve lju-

Razgled po domovini.

Imenovanje v pravosodni službi. Deželno-sodni svetnik in načelnik okrajne sodnije v Mürz-zuschlagu Teodor Štadler je prestavljen v Lipnico. Sodnijska tajnika dr. Viljem Janežič in Henrik De-tiček sta imenovana deželno-sodnim svetnikom v Mariboru; dalje sta bila imenovana deželno-sodnim svetnikom načelnika okrajne sodnije dr. Glas v Ptuj in Hubert Wagner v Laškem trgu. Prestavljeni so: sodnijska pristava dr. Maks Reiser v Slov. Bistrici in Jožef Zdolšek v Gornjemgradu v Maribor, sodni pristav dr. Silvín Hrašovec iz Maribora v Rudolfovo na Kranjskem; sodnim pristavom so imenovani avskultanti dr. Mirko Matjažič v Mariboru za Slov. Bistrico, dr. Mirko Hansl za Wildon, dr. Herbert Fischer in dr. Vincenc Bauer, oba za Ptuj.

Iz pošte. Poštni kontrolor Anton Scherbaum je prestavljen na lastno prošnjo iz Celja v Gradec. — Poštni upravitelj Jožef Perkounig je prestavljen iz Zidanega mosta v Gradec. — Poštna aspirantka Marica Pernat v Pilštanju je dobila tam službo poštne upraviteljice.

Iz šole. Stalna učiteljica Marija Klemenčič v Bruku ob Muri je imenovana za stalno učiteljico na tretji mestni dekliški šoli v Mariboru; stalna učiteljica pri St. Vidu pri Planini Ivana Zupančič za stalno učiteljico na dekliški ljudski šoli v Šmarju pri Jelšah. Stalna učiteljica v Prihovi Natalija Kreč je dobila dovoljenje, da se omoži s tamošnjim nač. učiteljem Lovrencem Serajnik.

Za S. K. S. Z. je daroval mladenič Janez Štuhec iz Murščka pri Radencih 1 K. Mladeniči, mladenke, posnemajte!

Maribor. Učitelj v kaznilnici, g. Fr. Stegnar je po 45 letnem službovanju stopil v zasluženi pokoj.

Maribor. V sredo, dne 3. junija je mariborska gimnazija slovesno obhajala 156 letnico svojega obstanka. Temelj so ji bili položili o. jezuitje. Vsa prireditvev je kazala preveč nemško liče. Gojencev ima zavod povprečno dve tretjini iz slovenskega naroda.

Slovenska Čitalnica v Mariboru je 4. t. m. proslavila 400 letnico slovenskega protestanta Primoža Trubarja z zabavno-poučnim večerom.

Slovenski gledališki igralci iz Ljubljane so gostovali v Celju, Mariboru, Ptuj in Šmarju pri Jelšah.

Maribor. Pri stavbi nove topničarske vojašnice je padel 72letni tesar Jurij Osanko 4 metre globoko ter si zlomil desno nogo.

beznivi pesmi v čast varihu Naše Ljube Gospe v Lurdu.

Msgr. Schöpfer je nato nagovoril romarje nemški (večina njih razume nemško), da pove, kako je bil srečen, ko je mogel sprejeti prvo narodno romanje Slovencev, kako tudi on radostno veruje, da bo to poklonstvo Materi božji prineslo milosti romarjem, njihovu škofu, ljubljani domovini, in slednjič, kako hrepeni, da bi še kedaj videl Slovence v Lurdu.

„Ker pa, kakor pravijo“ — je pristavil Presvetli — „majhna darila vzdržujejo prijateljstvo, in ker mi je mnogo na Vašem, Vam hočem podariti vsakemu majhno sličico Naše Ljube Gospe lurske, ki naj Vam v spomin kliče Vaše lepo romanje in Vas spominja tega, kar sem jaz za Vas storil, namreč, kar je čitati na podobici: „Pri votlini sem molil za Vas“.

V istem času si je pripel msgr. Schöpfer na prsa ljubki znak romarjev v slovenskih barvah: beli-modri-rdeči. Navdušeni klici odobravanja so zazorili. Škof tarbski je ganil vsa srca. Videli smo, kako so eden za drugim prihajali in sprejemali spominček; ti dobri božjepotniki so z velikim spoštovanjem poljubljali roko škofovo, in so slednjič, ko so prejeli blagoslov, v čast škofa klicali daleč odmevajoči: „Živio!“

Slovenski romarji so zapustili Lurd rano v torek, 19. maja, toda z obljubo, da spet pridejo. Veličastna marmorna plošča bo pa spominjala obiskovalce naših svetišč, da je prišel narod Slovencev ob petdesetletnici v Lurd, da bi združil svoj glas z vsemi katoličani in zapel svojo ljubezen do Brezmadežne in izpričal nepremagljivo upanje, ki ga stavi na njo.

Maribor. Umrli je gimnazijski profesor Ignac Pokorn. Mrliča so prepeljali v Ljubljano.

Ustrelil se je v grajskem gozdu blizu Maribora dne 26. majnika trgovec Tscheppe, ki je imel v Dravski ulici lastno trgovino. Slabe gmotne razmere so ga prisilile k samomoru.

Lurški romarji so se vsi srečni in veseli vrnili v svojo domovino. Pač nikomur ni žal truda in stroškov, ki jih je imel z romanjem. Nesreča se ni pripetila sploh nobena.

Sv. Križ nad Mariborom. Na Križevo ob 8. uri zjutraj je docela pogorela Dobajeva koč, 11 ovač, 8 svinj, le kravo in tele je bilo mogoče rešiti.

Ptujska gora. Dne 24. maja 1908 se je vršilo blagoslavljanje prenovljenega kipa Ž. M. božje na Ptujski gori. Obenem se je tudi obhajal trojni jubilej, namreč: Lurske M. B., sv. Očeta in presvitl. cesarja. Vsem, ki so pripomogli na kak način do te lepe slavnosti, zlasti č. č. gg. gvardijanu ptujskemu ter domačemu župniku, nadalje vsem ženam in dekletom, ki so sodelovali, posebno pa gospem in gospodičnam, ki so kaj darovale, prisrčni Bog plati!

Sv. Barbara v Halozah. Nekaj odgovora na „Štajerčeve“ napade, od katerih ne jenjajo nasprotniki, naj že molčimo, ali pišemo; že to, da delamo, jim je zoprno. Svoje neslanost pišejo narodnjaki v „Štajerca“ — po slabem humoru spoznamo premagane generala Narodne stranke — slovenski list bi vsake budalosti ne sprejel, da ne bi svetu pokazal, kako „kunštni“ gospodje slamo očitajo drugim, ne videč svoje. Pa hudobni so tudi, čeprav točno prejemajo najmanj štirikratno duhovniško plačo v davkariji in jim „brezplačno“ delovanje pri občini, posušilnici, pletarni dosti donaja, vendar, zavidajo duhovnikom zbirco ali pa oponašajo suh žep, če ne dobe celo leto toliko krajcarjev, ko oni, da bi lahko imeli vsako jutro „blau.“ Liberalcem bo le tisti ustregel, ki jim pomaga odpravljati duhovnike in zmanjševati upliv do mladine. Če to dosežejo, si oddahnejo od boja, prej pa ne, to se vidi na tem, da širijo Wahrmundove nazore po slabih listih, na videz pa še imajo Mohorske knjige, da je pokažejo tistim, ki jim brezversko delovanje oponese, ali pa napitnino, ki so jo zaslužili ob birmi, češ, ali nismo klerikalni, čeprav ne poljubljamo rok gospodom? Toda mi, se ne damo prevariti, ker dobro vidimo, kako goreče izpolnjujete krščanske dolžnosti; tužli vaši pristaši vas spoznavajo za svobodomislece in se vas ogibljejo, ko jim očitata službo, božjo in sv. zakramente. Ali nas je razumel šnopsar?

Staritrg pri Slovenjgradcu. Biserno ali dijamantno poroko sta obhajala tukaj vrla kmečka zakonska Pavel in Uršula Poplaz, po domače Hadermaš. Biserni ženin ima 85, biserna nevesta 81 let; oba sta še precej krepka. — Obenem je obhajal biserni zakonski jubilej tudi zlati jubilej; saj pa je kot cerkveni ali farni oče spretno vedel sukati cerkvene ključke malodane celih 50 let. Kaj čudno, da se je zbralo polno ljudij v cerkvi, kjer so imeli ganljiv govor mil. gospod kanonik, ki so se potem še tudi na domu udeležili vesele dijamantne gostije in tako zaslužen čast izkazali njima in celi hiši in vsej rodbini.

Griže. Zbrali so se ljudje 5. avgusta 1. 1906. v Veliki hosti pri Benetku, zelo veseli z zastavami in pod slavoloki. Spremili smo veseli novomašnika, g. Antona Benetka v Griže, da je služil prvo sveto mašo. Z največjim veseljem ga je spremlila njegova mati Marija Benetek. Letos 1. rožnika so se spet ljudje zbrali pri Benetku, pa ne veseli, ampak žalostni so molili, ko so spremili mater k večnemu počitku. Sedaj je pa sin, Anton Benetek, spremlil svojo mater v Griže, a ne s takim veseljem, kakor je njega njegova mati pred 2 leti. Marija Benetek je zelo ljubila svoje 4 otroke, dva sina in dve hčeri. Bila je pobožna, še v svoji bolezni je do zadnjega molila in svoje hudo trpljenje voljno prenašala. Vodenika ji je v starosti 65 let pretrgala nit življenja.

Lurska romarica, ki je podpisaniu izročila v Paray-le-Monial-u nekaj denarja za zdrobiti, katera se pa potem ni zglasila, kakor je bilo dogovorjeno, naj mi piše, koliko in kakšen denar mi je dala in jaz ga ji bom takoj vrnil po pošti. Naslov, se ve, mi mora tudi naznaniti. Matevž Jerob, župnik v pokoju na Primskovem pri Kranju, Kranjsko.

Runeč pri Veliki nedelji. Kakor se čez lepa, rodovitna polja tirajo temno-sivi oblaki, ki jih silen

vihar goni, in iz katerih se sliši strašen šum in grom ter zdaj pa zdaj grozijo uničiti kmetu vse nade, ki mu jih je delalo bogato, dobro obdelano posestvo, ravnotako se je začel zadnji čas vzdigovati črez nas, dobre slovenske kmete liberalizem, ki je podoben onim temnim oblakom. Spređaj je ponižno jagnje, zadaj pa zgrabljivi volk. Začel je butati tudi ob našo župnijo, pa vselej je odnesel strte nade in odbite rogove. Shod, katerega so priredili liberalci pri Veliki nedelji dne 10. maja pri g. Miklu, o katerem je pisal „Slov. Gospodar“ dovolj jasno, jih pač nikakor ni mogel zadovoljiti. Trpko so občutili propad in pa sramoto. Ker so tukaj dosegli popolen neuspeh, so se hoteli zadovoljiti drugod, češ, tukaj je preblizu cerkve in župnišča, in tam jim povejo, kakšni strici smo mi, in to je pripomoglo do našega neuspeha. Torej pri cerkvi ne več! In res — takoj so dali tiskati plakate, da se vrši v nedeljo, dne 24. maja javni ljudski shod Narodne stranke pri g. A. Lipniku v Ključarovcih. Mislili so menda, da tukaj ljudje še ne poznajo njih slabih namenov, da se bo v bolj odstranjenem in samotnem kraju dalo kaj doseči, da se bodo ljudje vsedli kar trumoma na njih limanice. Razposlali so lepake in Lipnikovo gostilno so kar okinčali z njimi. Začela se je huda agitacija. Nek znan učitelj je caplal ves poten zbežan in oprasen od hiše do hiše ter vabil moške k obilni udeležbi. Težko smo pričakovali napovedan dan in uro. Pa bilo nas je toliko, kolikor ima človek prstov. Torej nepričakovano malo. Predstavil se je debelovrat gospod, ki je rekel, da je sin ubogih starišev od Huma pri Ormožu in njegovo rodbinsko im je Lesničar. Nikakor pa ni hotel svoje častne „uredniške“ službe povedati, niti na zahtevanje zborovalcev ne. Povedal nam je, da si je Narodna stranka stavila nalogo, po celem Spodnjem Štajerskem pridno prirežati shode, s katerimi hoče ljudi spraviti k skupnemu delu. Za odgovor dobi: „To je stranka doktorjev in učiteljev!“ Potem pravi dalje: „Dokler pa bodo klerikalci zmagali in bomo podvrženi župniščem ter bodo z nami komandirali kaplani. do tistega časa ne moremo priti do častne zmage.“ In naprej je vedno blatil le duhovnike, naše poslance, Kmečko zvezo in sploh vse, kar je krščanskega. Zborovalce je to njegovo postopanje razburilo, da so začeli vpiti nad njim. Ravno sedaj smo imeli priliko videti, koliko jih je bilo njihovega duha. Celih 6. reci šest možakarjev se je potegnilo za njega. Med temi je bil kmet, katerega vsi omilujemo. Ker ta je čisto gotovo iz nevednosti zagovarjal urednikoviča. Po prenehljajih je govoril govornik. Sanjal je o graškem rektorju in naših škofih, da so baje nepotrebni v zasedanju, posebno zato, ker nimajo volilcev za seboj. Prav obširno nam je opisal, da so naši poslanci krivi pogodbe z Ogrsko. Zatajiti je pa hotel, da je njihova stranka pripomogla in glasovala za nujni predlog uvažanja srbske živine. Še-le ko mu povemo, da je dr. Kukevec sam priznal, tedaj se je moral udati. In kdo bi vse popisal, tudi prostora je škoda, kar se je govorilo. Omenim še naj, da smo zahtevali, naj se zborovanje zaključi, ker ga nič več ne moremo poslušati. Debelo nas je pogledal ter rekel, da nismo njegovi policaji. To pa že potrdimo. Rad bi še bil mnogo govoril, pa ljudstvo ga ni več maralo. Naredil je konec. In ta konec je bil skoraj popolnoma tajen. Naj še mi bo dovoljeno povedati, kaka sveta resnica je v „Narodnem Listu“, ki piše ravno o tem shodu. Že začetek je neresnica, ker dotični gostilničar ni v Runči ampak v Ključarovcih. Nadalje piše, da se je shod precej dobro obnesel, da je bilo okrog 60 zborovalcev. Koga pa ste šteli, ali ste si računali vse tiste, ki ste jih vabili, ki pa prišli niso? — Torej poglejmo resnico! Vašega mišljenja vas je bilo šest z vami vred in vseh skupaj nas ni bilo dvajset oseb razen žensk. In dobro se je obneslo! Kako neki? Če pa vas niso hoteli poslušati? Če ste resnicoljubni, pišite resnico! Sicer pa vemo tudi v tem odstranjenem delu sveta, kaj je resnica, in da je vsak drugi prej sposoben oznanjati resnico, kakor zadušeni celjski študentje. Če se vam ljubi, pridite še!

Gornjigrad. G. Jan. Matjaž je odložil svoj mandat v okrajnem zastopu, zato se vrši dne 17. julija dopolnilna volitev v skupini veleposestva.

Koroške novice.

Celovec. Dne 24. m. m. smo imeli v Celovcu popoldne ob pol 6. uri silno nevihto. Celi dan je

solnce neznosno pripekalo. Popoldne so se nakopili oblaki, in vtilo se je z neba, kakor da bi iz škafa lilo. Z dežem vred se je vsuka toča, debela kakor prav debeli lešniki. Mahoma so se spremenile ulice v prave potoke, ki so nosili naprej točo, ki je padala tako gosto, da smo jo po senčnih krajih videli še drugo jutro. Vrtnarjem in kmetom v bližnji celovski okolici je naredila mnogo škode. Samo „Marijanišče“ ima na svojem posestvu v Zakamnu 3000 K škode.

Celovec. Vtihatopil se je v noči na 29. m. m. v knezoškofijsko palačo neki mlad možki. Zlezel je v odprtino za premog zraven stanovanj tajnikov, ter je vratica z vrstico privezal. Med spanjem se je pa stegnil ter je nevedoč tako vrata odprl. Ko so zapazili, da iz odprtine noge molijo, so pogledali in našli neznanca. Na vprašanje je rekel, da se piše Müller, ko so pa pregledali listine, se je pa izkazalo, da je Janez Pogačar iz Cerkelj pri Kranju doma. Imenovan je bil še 26. maja na Bavarskem ter je prišel 28. t. m. v Celovec in se je podal takoj v knezoškofijsko palačo, kjer je povpraševal po prejšnjem tajniku gospodu Kovaču. Pogačarja so izročili policiji.

Iz prvega nadstropja padla je 28. m. mes. zvečer v Celovcu 20 letna kuharica Angela Ferk, ao je hotela zaveso pri oknu radi dežja doli spustiti. Ker mehanizem ni deloval, je pa stopila na okno, pri tem je pa zgubila ravnotežje in je padla na ulico. Pri padcu si je zlomila levo nogo.

List „Korošec“ naznanja, da bo za nekaj časa izhajal vsako tretjo soboto. Ščasoma se bo menda mirno vlegel kvečnemu počitku. Korošci ne bodo jokali za njim. Saj ga itak ne marajo, ker je izrodek kranjskega liberalizma.

Društvena kronika.

Slovensko kršč. izobr. društvo „Domovina“ v Gradcu priredi s prijaznim sodelovanjem Slov. akad.-teh. društva „Zarje“, v nedeljo, dne 14. junija t. l. vrtno veselico, na vrtu gostilne „Annenhof“, Annenstr. št. 29, s petjem, tamburanjem ter šaljivo pošto. Na vspredu je tudi veseloigra v dveh dejanjih: „Pravica se je izkazala“. Začetek veselice ob 4. uri popoldan. Vstopnina je 40 vin. Ob slabem vremenu se veselica vrši v dvorani. Društvo „Domovina“ uljudno vabi vse graške Slovence, kakor tudi tiste, kateri imajo namen iti v Gradec, naj pristopijo k društvu, ki ima namen zbirati in organizirati graške Slovence vsakega stanu, posebno pa obrtnike in delavce ter jim dajati primerno zabavo. Društveni prostori so na Mariahilferplatz, vhod Stiebergasse št. 2, I. nadstr. ter so odprti od 6. ure zjutraj do 10. ure zvečer. Vsaki dan so na razpolago društvnikom razni slovenski listi kakor: „Naš Dom“, „Slovenec“, „Slovenski Gospodar“, „Novi slovenski Štajerc“, „Mir“, „Dolenjske Novice“, „Zarja“, „Primorski list“, „Domoljub“, „Slovenski meščan“ itd. Društvo ima svoj pevski in tamburaški zbor, ima vsakdo priliko se petja in tamburanja udeležiti.

Sv. Jurij ob Taboru. Na praznik Vnebohoda imeli smo po večernicah v cerkveni hiši zborovanje, na katerem so nastopili sami mladeniči kot govorniki. Pokazati so morali, kaj so se letos po zimi v Celju na krščansko-socialnem tečaju naučili. Tokrat nastopilo je pet govornikov. Prvi je govoril Val. Debelak o združništvu; navduševal je za kmečko organizacijo. Drugi, Karol Čulk, opisal nam je raz-Markošek, govoril je o agitaciji, kedaj se je začela, ne stranke, priporočal pa Kmečko zvezo. Tretji, J. kedaj je prav posebno potrebna in kako naj se agitira. Četrti, Matija Grobier, govoril je o izobrazbi srca in uma. Peti, Anton Križnik, je pa navdušeno govoril o našem bodočem programu: Bodimo verni, bodimo narodni, bodimo značajni, z združenimi močmi v boj za vero, dom, cesarja! Navdušeno ploskanje sledilo je vsakemu govoru. So pa tudi govorili naši fantje imenitno kakor kakšni dohtarji. Na Veliki šmaren bomo imeli zopet mladeniško zborovanje in takrat zopet kakih pet mladeničev govornikov, ki pri tem zborovanju radi pomanjkanja časa niso mogli priti do besede. Šentjurski fantje namreč niso iz zadnje moke.

Sv. Ana na Krembergu. V „Našem Domu“ se je odprl poseben prostorček naši mladinski organizaciji. Gospod urednik! Ker ste tako vneti za mla-

dino, Vas prosim, da smemo včasih tudi mi Anovčanke kaj povedati. Romladno solnce nas je tako oživilo, da delamo vsestranski in neumorno. Naš 5.

učni shod je bil 15. marca. Voditeljica nas je v pozdravnem govoru vrtemala za krščansko požrtvovalnost. S požrtvovalno delavnostjo pojdimo na delo za blagor svojega bližnjega, za svetinje rodne; nstopajmo povsod odločno, bodimo zavedne, odločne in požrtvovalne Slovenke! Za tem sta bili dve deklamaciji. Prvo „Naši Kraljici“ je deklamovala Fr. Purgaj, drugo „Za lurski igbilej“, Nežika Perko. Sedaj je nastopila Rozika Kocuvan ter nam govorila o pobožnosti do Marije. Vsaka slovenska mladenka mora biti zvesta hčerka Marijina, mora po božno častiti Marijo. Ljubiti mora čez vse svojo ljubo nebeško Mamico, ž njo deliti veselje in žalost, k njej se zatekati v skušnjavah, nje se oklepiti v nevarnostih. Julika Kavčič nam je deklamovala „Srce Jezusovo, moja ljubezen“. Tej deklamaciji je sledil govor: Bodimo goreče častilke presv. Srca Jezusovega! Res, kaj lepo nam je Frančiška Rokavec razlagala, kako bi naj častile presv. Srce Jezusovo. Zadnjo deklamacijo „Zatorej“ je prednašala Hanika Kocbek. Naš blagi duh, voditelj so nam končno v obširnem in temeljitem govoru razložili, kaj je kultura, in nam dokazali, da je jedino v katoliški cerkvi prava kultura. Naš 6. poučni shod je bil pa 12. aprila. Voditeljica nam je v pozdravnem govoru med drugim podala nekaj nasvetov, kako bi naj v maju častile dobro nebeško Mamico. Na vsporedu še smo imele 4 deklamacije in dva govora. Prvo deklamacijo „Srce za vse“ je deklamovala Hanika Letnik, drugo „Mariji“ Lojzika Golob. Za tem je bil govor: „Vlak v nebesa“. Govornica je bila Micika Rokavec. Tretjo deklamacijo „Kmetski hiši“ je prednašala Micika Poš in četrto „Domovini“ Tinika Kocbek. Naša govornica, Rozika Kocuvan, nam je pa kaj lepo govorila o zatajevanju. Polne navdušenosti smo sklenile delati s požrtvovalnostjo za Boga in milo domovino. — Vsem katoliško-narodnim mladenkam krepke, rodoljubne pozdrave!

Petrovče. Hranilnica in posojilnica v Petrovčah pod združno zvezo v Ljubljani posluje sedaj šest mesecev in ima že denarnega prometa do danes 102.638 K 53 v.

Zidanimost. Pravovarstveno in podporno društvo slovenskih krščanskosocialnih železničarjev Zidanimost se je osnovalo na shodu v Radečah 21. maja t. l. Na shodu so govorili poslanec dr. Benkovič, poslanec Gostinčar, nadsprevednik v pokoju Milavec, Moškerc, neki železničar — bivši socialdemokrat in drugi.

Mladini.

Mladenkam.

Bila sem pred kratkim v bližnjem mestu, kjer sem imela mnogo posla. Moje zadeve so bile neka-ko zapletene, tako, da sem bila primorana, ostati tam skoraj dva tedna. V prostem času obiskovala sem svoje stare znance, med njimi tudi sestro-usmiljenko, svojo nekdanjo sošolko v meščanski šoli. Bila je prišla v to mestice še-le pred mesecem dni iz sarajevske bolnišnice. Dolga leta sve bili krajevno ločeni — tembolj veseli sve bili svidenja. Urica prijateljskega pogovora je le prehitro minula; pred odhodom me je peljala po bolnišnici, razkazovala mi je vse zanimivosti; vodila me je tudi po sobanah, kjer leže bolnice, v kolikor je bilo to mogoče, oziroma dovoljeno. Pred vstopom v zadnjo dvorano mi reče usmiljenka: „Popeljem te sedaj k bolnici, ki menda ne bo več doživela jutrišnjega dneva, akoravno nima določene bolezni. Našla jo je policija pred štirinajstimi dnevi oslabele, zastražano v parku. — Kljub sedajni dobri postrežbi in primer- ni hrani, ne more več okrevati; dan za dnem je slabša; želodec in sploh ves organizem je tako osla- bel, da nikakor ne deluje več; vspešna hranitev ni več mogoča. Včeraj je bila spravedna, sedaj pa ve- činoma od slabosti spi. Zdravniki pravijo, da ravno v tem spavanju bode tudi za večno zatisnila oči.“ — Stopive torej k postelji; zagledam suha, vela li- ca, oči zatisnjene; dihanje je bilo tako nezna-tno, da bi ogledovalec mislil, da ima mrliča pred seboj. Vprašam — morda preglasno — usmiljenko po ime- nu te revice. V tem trenutku odpre bolnica oči — še vedno lepe, črne oči — zre neprestano v me in

potem reče se zamolklim glasom: „Marica, ti!“ — Moj Bog, sedaj se tudi v meni vzbujajo spomini. — „Anka!“ — zakličem — „Anka, ali si res ti?“ — To je bilo žalostno svidenje po dolgih, dolgih letih! To nepričakovano svidenje je nekako zdramilo bol- nico. Se slabim glasom začela mi je pripovedovati o zadnji dobi svojega življenja, ki mi ni še bila znana. — To pripovedovanje je bilo tako pretrga- no in necehotno, da sem morala le jaz razumeti vse, ker sem — vsaj deloma — že poznala dogodke nje- nega življenja.

Vam pa, drage mladenke podam tu v poduk in svarilo kratek življenjepis te nesrečnice.

Anka in jaz sedeli sve skupaj v eni klobi ljudske šole naše vasice. Anka je bila hčerka vdo- ve-šivilje; bila je njena edinka in obenem vse nje- no veselje — vsa njena sreča. Anka je bila pridna, zelo nadarjena in — rekla bi skoraj žalibože — iz- vanredno lepa. Mati-vdova je delala noč in dan, da je deklico preskrbovala z vsem potrebnim in morda tudi nepotrebnim; lišpala je morda preveč svojo ma- lo krasotico. V šoli je bila Anka ljubljena vseh, posebno pa naše predobre — sedaj že rajne učite- ljice. Anka je imela skozi vsa leta najboljšo šolsko naznanilo. Ko se je bližal konec šolske dobe, pri- zadevala si je gospodična učiteljica, da omogoči de- kllici daljno, boljšo izobrazbo. Po tem prizadevanju od strani učiteljice je bila Anka sprejeta pod zelo ugodnimi pogoji v neki zavod, kjer bi se morala iz- obraziti za učiteljico otroškega vrta. Hrana bi bila plačana po učiteljici in drugih dobrotnikih, za oble- ko in druge potrebščine pa bi skrbela mati sama. Anka pa je bila vesela in zelo ponosna, da sme v mesto v višjo šolo. Počitnice so se bližale h koncu: manjkalo je samo osem dni do Ankinega odhoda, ko se popolnoma nepričakovano predrugači vsa za- deva. V vas pride na obisk sestrana Ankinе mate- re — na videz elegantna mestna dama. Bila je na- stavljena kot prva frizerka na dvornem gledališču na Dunaju. Komaj je bila ta zagledala lepo Anko — sklenila je že tudi — vzeti jo seboj na Dunaj. Vedla je materi tako vabljivo popliskovati srečo, ki čaka Anko v mestu, in nasprotno narisati truda- polno, nehvaležno delo učiteljice otroškega vrta, da je mati privolila v odhod na Dunaj — temraje, ker tam ni bilo nikakih stroškov. Zaslepljena mati je zavodu — vkljub svarilnim besedam učiteljice — odpovedala. Anka pa je sanjari- la o raju, ki jo ča- ka na Dunaju.

Minulo je deset let. Le malo se je v vasi ču- lo o Anki, posebno zato, ker ji je mati že v dru- gem letu po odhodu umrla. Govorilo se je sicer to in ono; pravili so, da je Anka igralka na velikem gledališču — da je pevka, plesalka itd., a gotovega vendar nihče ni vedel. Torej, po minulih desetih le- tih, pridem jaz, sedaj že kot poštna upraviteljica, vsled vabila sorodnikov, na dopust na Dunaj. Bilo je meseca majnika, ob času, ko prirejajo Dunajčani v sprehajališču „Prater“ svetoznani „cvetlični korzo“. Po ulicah obširnega Pratra pomika se nešteto-dolga vrsta lepih kočij, ki so krasne, na različne načine okinčane s svežimi cvetlicami. Tega sprevoda se morejo udeležiti le bogatini, plemenitaši in sploh vi- soka gospoda, ker so stroški za udeležbo nepopisno visoki. Moji sorodniki so hoteli meni — deželanki — dati priložnost, da občudujem krasoto cvetličnega korzo. Ni moj namen danes, vam opisovati ta veli- kanski sprevod, ali vam orisati vtis tega ogledo- vanja, preidem takoj k stvari. Kočija za kočijo se je peljala mimo nas, ena krasnejša od druge. Na- enkrat mi zašepeta sorodnica na uho: „Glej, glej, kako lepa je danes zopet Ninetta, ta krasotica vseh krasotic!“ — Kaj vidim? Krasno opleteno kočijo, v njej mlad gospod in poleg njega v nepopisljivo le- pi, elegantni obleki — mlada krasotica; — prijazno pogleduje po občinstvu; — zagledam se v njeno cko — v to krasno črno oko. — V tem hipu jo spo- znam — bila je Anka. Izvem po sorodnikih, da je Anka — ali kako se sedaj imenuje „Ninetta Slavi- ni“ (domače njeno ime se je namreč glasilo: Ana Slavinec) nastavljena v enem mestnih gledališč in da slovi bolj vsled svoje lepote nego radi umetnega igranja; akoravno ni bila igralka-umetnica, sta- novala je vendar v krasno opravljeni palači; v višjih krogih je imela veliko častilcev, ki so ji baje tudi omogočili, da živi kot princezinja. Mladi mož, bogati gnofič, ki jo je bil povabil v svojo kočijo, je

njen poseben prijatelj. Nisem bila prav na jasnem, kaj bi si o celi stvari mislila. Njena cela eksistenca se mi je dozdevala nekako sumljiva, in vendar sem sklenila obiskati jo. — S kako radostjo sem bila sprejeta! Med raznimi pogovori, sem tudi izrazila svoje občudovanje nad krasnim slakovanjem, opravi, obleki itd. Čestitala sem ji na njenih vskehih; blagrovala jo radi velike sreče, ki ji je bila dana. Na te besede Anka bridko zajoče in mi reče: „Molči, prosim, molči! Oh moj Bog — moja sreča, — to je žalostna sreča — drago kupljena — goljufiva sreča; Ti ne veš, kako rada bi menjala s teboj. Dala bi vse, kar imam, če bi mogla danes biti „ti“. — Boga hvali, da te moje sreče ne poznaš! Moli, moli za me, draga Marica!“ — Nehala je, ker radi obilnih solz ni mogla več govoriti. — Začela sem sedaj razumevati njeno stališče. — Ločile sve se; nisem je videla več do onega dne v bolnišnici. Čula sem sicer pozneje, da je bila Anka dolgo bolana; ta dolgotrajna bolezen vzela ji je tudi lepoto in s tem je bil tudi končan ves blišč. — Konec je bilo žalostne sreče. — Ker ni bila igralka-umetnica, je le težko — da, vedno težje dobila službe. Klatila se je pozneje po majhnih, neznatnih gledališčih, a še pri teh jo nazadnje niso hoteli več sprejeti. Njene prošnje za podporo do nekdanjih častilcev so bile skoraj vedno brezuspešne, večinoma se odgovora ni dobila. Prodati je morala s časom vse imetje, pohištvo, obleke, zlatino; s tem denarjem se je še nekaj časa preživela; ali tudi ta vir je prekmalu usahnil. Ko ni bilo vinarja od nikoder več, napotila se je v domačo občino, kjer je upala najti usmiljena srca — a ni prišla do tja; v majhnem mestecu blizu domovine je — kakor veste — obležala — in umrla. Ta dogodek naj bo materam in hčerkam v poduk in svarilo.

Cerkvene zadeve.

Petrovče. Binkoštni ponedeljek, dne 8. t. m. so milostljivi gospod opat iz Celja blagoslovili krasno prenovljeni altar Matere božje v Petrovčah.

Teharje. Dne 2. t. m. so prevzvišeni knežsko dr. Mihael Napotnik pri nas posvetili novo župnijsko cerkev.

V Nazarjih pri Mozirju je bil pokopan dne 26. majnika velezaslužni in mnogoletni frančiškanski gvardijan ter župnik O. Viktor Jerančič. Pogreba se je udeležilo 29 duhovnikov in mnogo ljudstva.

Duhovna gredica. Telovo — ali praznik sv. Reš. Telesa se obhaja v spomin onega presrečnega trenutka, ko se je Jezus zapustil ljudem v dušno hrano. To se je zgodilo na predvečer njegove smrti. Napravil je testament, a ne za tega ali onega samo, temveč za vse; na vse je mislil, vsem je dal dedščino in sicer samega sebe. To je višek ljubezni! Skrivnostno se nam daje v jed, a mi verjemo, ker On večna Resnica je rekel: „To je moje Telo.“ (Mat. 26, 26.) Spomin na ta veliki dokaz Jezusove ljubezni je cerkev sicer vedno obhajala in to veliki četrtrek. A ker je ta dan vse zamišljeno in žaluje zavoljo trpljenja Jezusovega, je bilo nekako potrebno, da ga je prestavila. To se je zgodilo 1263., lahko rečemo, po božjem navdihu. Zgodovina našega praznika je lepa! Sv. Julijana, redovnica blizu mesta Litih (Lüttich) na Nizozemskem, je imela prikazen. Gledala je celo cerkveno leto pod podobno polne lune. A nekje na luni je bil prazen prostor, ta bi se naj zamašil, izpopolnil s tem, da se vpelje praznik sv. Reš. Telesa. Kar je videla, je razodela svetnici svojemu domačemu škofu, škofu vsemu namestniku Jakobu Pantaleonu in dominikancu o Hugonu. Škof je kmalu potem umrl. Oče Hugo je postal kardinalski poslanik in kot tak je vpeljal ta praznik v Litihu in v sosednih škofijah. Pantaleon pa, ko je postal papež Urban IV. (1261. do 1265.), je določil, da se naj praznuje ta praznik v četrtrek po binkoštni osmini v vesoljni cerkvi. Določil je tako, a tega ni slovesno razglasil, ker ga je smrt prehitela. To je storil potem eden njegovih naslednikov Klement V. (1305.—1314.). In sedaj obhajamo ta praznik vsi katoličani po širnem svetu. Združuje nas češčenje, veselje, pa tudi trdna zavest, da imamo svojega Boga med seboj. — Lepo je gledati, kako spremljajo verniki ta dan Najsvetejše po ulicah mest, kakor tudi po cestah in ozkih stezah najmanjše župnije. Ko se vdeležimo te pro-

cesije, pokažemo javno spoštovanje Njemu, o katerem pravi sv. pismo: „Ljubil nas je in je daroval samega sebe za nas.“ (Efež. 5, 2.) Mi se tako hvaležno poklonimo Njemu, ki je rekel: „Vzemite in jejte, to je moje telo.“ — Udeležimo se pobožno te procesije in kakor vidimo in z veseljem gledamo kako nedolžni otroci nastiljajo pot Odrešeniku z različnimi rožicami in dišečimi vrtnicami, tako pripravimo, ozaljšamo tudi mi svoja srca in Jezus bo rad prišel k nam, bo v nam prebival in nam dal, česar nam je treba. Vse nam bo dal, in ne samo na ta praznik, temveč vsaki dan. Ljubi nas namreč in zato nas ni hotel zapustiti samih. Med nami prebiva. V tabernakelu čaka na nas, da pridemo k njemu, mu otroško potožimo svoje težave in da ga poprosimo milosti. K njemu se zatečimo, potolažil nas bo, uslišal nas bo, dal nam bo, česar nam je treba!

Književnost.

Simon Gregorčič. Podzije IV. Tiskala in založila Narodna tiskarna v Gorici. 1908. — Ravno kar smo prejeli poslednji zvezek Gregorčičevih pesniških umotvorov. Te zadnje stvaritve Gregorčičeve muze pošilja ljubljenelec pevčevega srca „Šolski dom“ v Gorici med slovenski svet. Ksaver Meško piše v uvodu: „Biseri, ki jih nudiš ti listi, niso obrušeni vsi do slednje črte, do zadnjega obrisa. A kakor se spočenja in rodi biser le iz ranjene školjke, tako so se rodili tudi ti biseri iz ranjenega, trpečega srca velikega pesnika. In vsi so bolj ali manj blesteči odsevi plameneče, ljubeče, trpeče in vse odpuščajoče duše Gregorčičeve... Tvojemu spominu... veliki pesnik-trpin, v čast in oddolžitev, slovenski deci v korist in v rešitev naj romajo ti spevi v sledujo slovensko hišo!“ Zvezek stane elegantno vezan, z zlato obrezo 3 K, po bošči 20 vin. več, broširan 2 K, po pošti 20 vin. več. Naročila sprejema Narodna tiskarna v Gorici, ulica Vetturini, št. 9.

Sim. Gregorčičevih poezij V. zvezek se začne tiskati še v tem letu.

Razno blago.

Rešitev besedne zastavice.

```

M
  t a t
    M a t e j
      p e t e l i n
        k r a l j i č e k
          d e v e t s t o p e t
M a t e j S l e k o v e c
  K r e s c e n c i j a
    b r e s k v i c a
      k a n o n i k
        k o v a č
          l e v
            e

```

Zastavico so dobro rešili Mihael Pastišek, kmečki sin na Zdolah Blaž Klavžar in Marija Pfeifer v Mariboru.

Škof — ministrant. Bilo je leta 1888., ko so sv. oče Leo XIII. obhajali petdesetletnico mašniškega posvečenja. Pri nekem oltarju v cerkvi sv. Petra v Rimu sta se srečala dva duhovnika. Eden je bil rimski kanonik, drugi pa italijanski škof, ki je prišel v Rim, da bi prisostvoval papeževi slavnosti. Kanonik se je pripravil, da bi bral sveto mislo, toda moral se še čakati ministranta, ki ga ni bilo od nikoder. Škof zapazi kanonikovo zadrego in se mu ponudi za ministranta. „Bog obvaruj“, pravi kanonik, „ne pustim, da bi škof opravljal službo ministranta“. — „Zakaj ne?“ odvrne škof, „saj znam ministrirati“. — „To vam že verujem, prevzvišeni, da znate ministrirati“, pravi kanonik, „toda jaz bi se moral sramovati, da bi škofa imel za ministranta“. — „Le pomirite se, monsinjor“, odvrne škof, „pristopite k oltarju in začnite!“ Po teh besedah je škof pokleknil kot ministrant k oltarju in kanonik je moral pričeti sveto opravilo. Po dokončani maši se je kanonik zahvalil škofu-ministrantu. Ime kanonikovo je Radini-Tedeski. Ministrant pa, ki je bil takrat škof v mestu Mantovi, se sedaj imenuje drugače. Ime mu je namreč Pij X.

Človeški glas fotografiran. — Kakor poroča pariška akademija znanosti, je znašel dr. Marage stroj, s katerim je možno fotografirati človeški glas. Vsak glas spravi namreč zrak v valovanje.

Ti valovi so včasih zelo veliki. S to novo fotografijo bo možno zapaziti pogreške v glasu.

Dobro ga je zavrnil. „Sv. Peter, ki je bil prvi papež, ni imel svojega lastnega sedeža in tudi ne bogastva in posestva, zakaj ga tudi dandanes papež v tem ne posnema,“ tako je nekega dne zabavljaj neki sv. cerkvi sovražen človek. „Dobro“, pravi na to en učen kapucin, ki je bil v tisti družbi, „tudi Vi niste v Vaših otroških letih nobene druge hrane vživali kakor mleko in tudi pod nosom se še Vam ni nič klilo. Zakaj hočete zdaj drugo hrano vživati in zakaj hočete zdaj imeti večjo brado kakor koza?“

Izpred sodišča: Neki odvetnik se je trudil na vse načine, da bi rešil svojega branjenca. Zastonj. Nazadnje vzdigne kvišku sinčka obtoženčevega ter ga pokaže sodnikom. Otrok se je tako milo jokaj, da so sodnike kar polile solze. Že se je mislilo, da bo obtoženec oproščen, kar sodnik vpraša otroka z glasom polnim usmiljenja: „Kaj ne, malč, ti se jošče za očeta?“ „ne, ne, jočem se, ker me ta gospod ščiplje.“ — Odvetnik je pogorel.

Listnica uredništva. Gospod C., Maribor. Vaš sestavek, ki ga pogrešate v zadnji številki, ni zaostal v uredniškem predalu. Ali se je izgubil? Vsekakor nadaljujte započeto delo! Marljivost bo venčana! — Micika v Žitcah. Srčno me veseli, da so Anovčanke tako prebujene. Rad bi bil prihitel v vašo sredino dne 31. maja, ko bi mi bilo mogoče. Hvala za prijazno vabilo! Nekaj pa Vam in še mnogim drugim dopisnikom in sotrudnicam na uho: Dopise in oznanila o društvenih prireditvah mi pošljite pravočasno! Dopisniku ni prav in uredniku je tudi težko, če kake važne reči ni v listu, in to le vsled prepočasnega poročanja. Zdrava! — M. P. Zdoie. Razume se samo ob sebi, da Vam naš list drage volje odpira predal. Le pišite marljivo! Pozdravi!

Ljudska hranil. in posojilnica v Celju.

(Registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

Glavni trg, številka 5. I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4½% obrestmi. — Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5% in 5½% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dnevi so vsak **torek** in **petek** od 8—11 ure dopoldne in od 3—6 popoldne. 8

Ker je kurjava s premogom vedno potrebna, skrbite za

trboveljski svitli premog
salonske brikete,
rujavni premog,
lesni premog,
:: kovaško oglje, ::
sekana drva,
rezana drva.

Vam postavi na dom

ANTON SERIANC,

trgovec z lesom in premogom.

Tu se dobi tudi cement in apno.

Telefon številka 109.

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (lusk) na glavi, to je

Kapilor št. II.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastonj da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča gld.	1'80
	Roskopf	2'70
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (regulator)	4'—
	Srebrna	7'—
	Srebrna s tremi pokrovi	8'—
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tula“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	4'30
Št. 34.	Srebrna damska rem.-ura	3'10
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	3'30
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kamnov	5'—
	Ista z dvojnimi pokrovi	6'40
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	2'—
Št. 107.	Kuhinjska ura	2'40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: :: :: :: tančno, vestno in jako ceno. :: :: ::

Th. Fehrenbach,

Največja tovarniška zaloga ur

Maribor, Gosposka ul. 26. :: Filialka, Dravska ul. 2.

Pozor! Čitaj! Pozor!

**Slavonska
biljevina.**

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

656

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Domaća pijača

narejena z „Mostin“ da izvršno pijačo in je najboljšo nadomestilo za pristni sadni mošt „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva na pijačo na človeka oživljajoče in pospešuje prebavo. 300 l te pijače narejene iz „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janez-u Posch, špecerijska trgovina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna razpošiljatev vsak dan. — Sviri se pred ponarejanjem. 14

Pohištvo

od najfinejšega do najprostejšega izdelka, kakor omare, postelje, divane, kredence, kuhinjsko pohištvo itd. Vse zelo trpežno in solidno delo pri hitri postrežbi. Z odličnim spoštovanjem se priporoča 204

Jožef Kolarič, Maribor.

Fran-Josefstr. št. 9., v lastni hiši.

